

A KRE Pszichológiai Doktori Iskolájának minőségbiztosítási terve az ENQA ESG 2005 és 2015 alapján

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	2
1. Célok, alapelvek.....	3
2. Teljesítménymutatók (ESG 2015 1.2., 1.7.), indikátorok.....	5
2.1. Fokozatszerzési arányok.....	5
2.2. Oktatói készségek.....	6
2.3. A hallgatói elégedettséget mérő kérdőívek kitöltési aránya.....	6
2.4. Nyilvánosság.....	6
2.5. A mutatószámokkal kapcsolatos tervek.....	6
3. A fő folyamatok minőségbiztosítása.....	7
3.1. Felvételi (ESG 2015 1.3, 1.4., 1.8.).....	7
3.2. Törzstagok, témavezetők, oktatók kiválasztása (ESG 2015 1.5.).....	7
3.3. A doktori képzés tanulás-támogatása.....	8
3.4. Hallgatói visszajelzés.....	8
4. A képzés folyamatai (ESG 2015 1.2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.9.).....	9
4.1. Doktori kurzusok.....	10
5. A hallgatók rendszeres értékelése (ESG 2015 1.3, 1.4.).....	10
5.1. A doktorandusz hallgatók féléves beszámolója és értékelése.....	11
5.2. Hallgatók éves beszámolója.....	11
6. A PhD fokozat megszerzésének követelményei (ESG 2015 1.4.).....	11
7. Doktori iskola évenkénti beszámolója (ESG 2015 1.9.).....	14
8. Nyilvánosság (ESG 2015 1.8.).....	15
9. Monitoring (ESG 2015 1.1., 1.7., 1.9.).....	15
10. A PDI vezetője, valamint a PDHT minőségbiztosítási feladatai.....	15
10.1. A PDHT minőségbiztosítási feladatai.....	15
10.2. A PDI vezetőjének minőségbiztosítási feladatai.....	16
10.3. A Doktori Iskola Minőségbiztosítási Bizottságának feladatai.....	16
11. SWOT analízis a PDI jelenlegi (indulási) állapotáról.....	17
12. Minőségbiztosítási munkaterv a 2023-as évre.....	18

Bevezető

A Károli Gáspár Református Egyetem Pszichológiai Doktori Iskolájának (a továbbiakban: PDI) minőségbiztosítási rendszere, mint a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási rendszer egyik eleme, a KRE minőségbiztosítási rendszerének viszonylag független része. A doktori képzés minőségének biztosításáról – összhangban a KRE Szervezeti és Működési Szabályzat I. Szervezeti és Működési Rend I.1. Minőségbiztosítási Szabályzatával (a továbbiakban KRE Minőségbiztosítási Szabályzat) – alapvetően a KRE Egyetem Doktori Szabályzata (a továbbiakban: EDSz) és az egyes doktori iskolák minőségbiztosítási tervei rendelkeznek. Az EDSz 64. § (1) bekezdése szerint a doktori minőségbiztosítás működésének részletszabályait és szervezeti rendjét az egyes doktori iskolák maguk állapítják meg. A PDI minőségbiztosítási terve a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben, a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) kormányrendeletben foglaltakon, valamint a Magyarországi Református Egyház felsőoktatásáról szóló 2014. évi V. törvény XII. fejezetének rendelkezésein alapul. Követi a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság minőségi előírásait, a korszerű minőségbiztosítás alapelveit, különös tekintettel az Európai Felsőoktatási Térség miniszterei által az ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) koordinálásban 2015-ben véglegesített felsőoktatási minőségbiztosítási Európai Sztenderdre és Irányelvekre (European Standards and Guidelines, ESG-2015). A PDI Minőségbiztosítási tervének összeállításakor figyelembe vettük az Országos Doktori Tanács (a továbbiakban: ODT) minőségbiztosítási ajánlásait is. A PDI működését a Pszichológiai Doktori és Habilitációs Tanács (a továbbiakban: PDHT) és az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (a továbbiakban: EDHT) felügyeli.

A PDI az EDSz alapján gondoskodik a doktori iskola tevékenységének minőségi ellenőrzéséről. A doktori iskola minőségpolitikáját a PDI megalakulása során a doktori iskola vezetőjének előterjesztésére és a törzstagok javaslatára az EDHT megtárgyalta, egyetértését követően felterjesztette a Szenátushoz, amely azt – a PDI alapítási dokumentumaival együtt – elfogadta. A PDI minőségbiztosítási teendőit a PDHT felügyelete alatt a doktori iskola vezetője szervezi, aki egyszemélyi felelősként gondoskodik a minőségpolitika megismertetéséről, az éves minőségcélok és indikátorok kijelöléséről, és figyelemmel kíséri a minőségcélok teljesülését. A doktori iskola vezetőjének munkáját a PDI Minőségbiztosítási Bizottsága (PDI MB) segíti. A PDI MB feladata a doktori képzéssel és a doktori eljárással kapcsolatos tevékenységek minőségbiztosítási szempontú értékelése: a doktori iskola vezetője előterjesztésére véleményezi

különösen az oktatók, a témavezetők, a modulvezetők és a leendő törzstagok habitusát, a meghirdetésre kerülő doktori témákat, továbbá értékeli a PDI-ben folyó képzési és fokozatszerzési tevékenység minőségi színvonalát. A PDI MB elnöke évente beszámol az PDHT előtt a doktori iskola minőségbiztosítási rendszerének működéséről, a minőségpolitika megvalósításáról. A beszámolót az EDHT megtárgyalja és tudomásul veszi, vagy kiegészítéseket és javaslatokat fűz hozzá. A beszámolót – a szükséges intézkedések megtétele érdekében – a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar dékánja is megkapja.

A PDI az e minőségbiztosítási tervben meghatározott szempontokat követve biztosítja a doktori képzés és a doktori fokozatszerzési eljárás megfelelő színvonalát, a folyamat minden szakaszában (felvételi eljárás, doktori képzés, disszertációkészítés, fokozatszerzés). A minőségbiztosítási terv tartalmazza a doktori képzésben részt vevő hallgatókkal és oktatókkal szemben támasztott követelmények folyamatos ellenőrzésének rendjét és intézményeit. Jelen minőségbiztosítási terv minimális kiegészítésekkel megegyezik azzal, ami a KRE PDI 2022 decemberében beadott létesítési dokumentációjában szerepel.

1. Célok, alapelvek

A PDI alapos és megújuló szakmai ismeretekkel, új felfedezésekre való törekvéssel, az önfejlesztés igényével és a kompetenciahatárok ismeretével, minőségbiztosítási szempontból a PDCA ciklus figyelembe vételével a szakmai munkában az önreflexió képességével rendelkező szakemberek képzését tűzi ki célul. Arra készítjük fel hallgatóinkat, hogy a doktori fokozat megszerzésével önállóan is képesek legyenek gyarapítani közös tudásunkat, a pszichológiai tudományokban elért eredményeket. Elkötelezettek legyenek ugyanakkor a pszichológusok szakmai közössége és annak értékei mellett, legyenek tudatában értelmiségi felelősségüknek, különösen a pszichológusok új generációinak felkészítésében, de a szélesebb társadalmi kérdésekben, a magyar nemzeti és az európai értékek megerősítésében is. Legyenek nyitottak, legyenek képesek tudományos kutatóként, felsőfokú oktatóként, pszichológus szakemberként megállni a helyüket bárhol a világban. Járuljanak hozzá már tanulmányaik alatt is a KRE pszichológusképzéséhez, érezzék magukat otthon szakmai közösségünkben, legyenek készek arra, hogy a tudományos és szakmai fejlődésükhöz hozzájáruljanak. Később is ebben a szellemben erősítsék a pszichológiai tudományok területén azt a szakmai közösséget, amelynek tagjai kutató és oktató munkájukban is képviselik a tudományos vitákon, az érvelő szakmai bírálaton, és az emberi együttműködésen alapuló fejlődés értékeit.

A PDI minőségfejlesztési céljai illeszkednek az Egyetem egésze által képviselt értékekhez. A PDI minőségfejlesztési célkitűzéseinek megvalósítása során figyelembe veszi az érintettek igényeit és visszajelzéseit, különös tekintettel a hallgatókra, a KRE-n doktori fokozatot szerzetteket foglalkoztató szervezetekre, az Egyetem munkavállalóira, a kutatásokban résztvevő személyekre, az eredményeinket felhasználó partnereinkre, a nemzetközi és a hazai szakmai és tudományos közösségekre. A doktori képzés során is figyelembe vesszük a fenntartó elvárásait és iránymutatásait.

A PDI az Egyetem Minőségpolitikáját és minőségfejlesztési stratégiáját követi, az itt megfogalmazott célokat és eljárásokat alkalmazza, a saját területén hozzájárul az Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság által kijelölt Minőségcélok megvalósításához. A doktori képzés és fokozatszerzési eljárás során az alábbi minőségbiztosítási elveket különösen is fontosnak tartjuk követni:

a) A **szakmai kontroll elve**. Eljárásaink, standardjaink kialakításában, a doktori iskola működésében, a képzés és fokozatszerzés teljes folyamatában érvényesítjük a nemzetközi és hazai szakmai-tudományos normákat. Figyelemmel vagyunk a szakmai közvéleményre, amelyet az iskola vezető testületeinek külső tagjai, tudományos kutatásaink partnerei és a társintézmények is közvetítenek.

b) A **közös célok és tervezett folyamatok elve**. A doktori iskola képzési és kutatási folyamatait az érintettekkel együtt alakítjuk, az érintettek körében megvitatjuk. Fejlesztési céljaink kijelölésében egyaránt részt vesznek a doktori iskola hallgatói, oktatói, témavezetői és ügyvivő munkatársai. Minden résztvevő számára világos és jól nyomon követhető lépéseket jelölünk ki a kitűzött célok elérésére.

c) A **visszacsatolás elve**. A doktori iskola hallgatói, oktatói, témavezetői, ügyvivő munkatársai, vezetői rendszeres visszajelzést kapnak a saját és a doktori iskola egészének teljesítményéről, a kitűzött célok teljesüléséről. Minden résztvevőnek és a doktori iskola működésében érdekelt külső feleknek is rendszeresen lehetősége van tapasztalatai megfogalmazására. A különböző vezető testületek rendszeresen tárgyalják ezeknek a visszacsatolásokat, és ezeket is figyelembe véve alakítják a doktori iskola működését.

d) Az **átláthatóság elve**. A doktori képzés és a doktori iskolában folyó kutatás folyamatait dokumentáljuk, s nyomon követhetővé, az érintettek számára a lehető legnagyobb mélységben hozzáférhetővé tesszük. Ügyviteli eljárásaink kialakításakor törekszünk arra, hogy az informatikai és rendszerépítési lehetőségek alkalmazásával a lehető legkisebb plusz terhet jelentsen ez a

hallgatóknak, oktatóknak, témavezetőknek, ügyvivő munkatársaknak és a doktori iskola vezetőinek, ugyanakkor előnyt adjon az információhoz való gyors hozzájutás mindenki számára.

e) **A részvétel elve.** A minőségbiztosítási folyamatokban megteremtjük a részvétel, a személyes bevonódás lehetőségét. Úgy alakítjuk ezeket, hogy a doktori iskola érintett munkatársai, hallgatói a kitűzött célokkal és a felhasznált eszközökkel a lehető legnagyobb mértékben azonosulni tudjanak.

f) **A benchmarking elve.** A minőségfejlesztési célok és eljárások meghatározásában hasznosítjuk a hazai és külföldi doktori iskolák működésének és teljesítményének elemzésével megszerzett tapasztalatokat. Ezek tanulságaira építünk, jó gyakorlatok átvételével fejlesztjük saját működésünket.

g) **A szakmai és tudományos etikai szempontok érvényesítésének elve.** A doktori iskola működésében érvényesítjük a Magyar Pszichológiai Társaság szakmai etikai irányelveit, és az egyetem Etikai szabályzatának elvárásait. A képzésben és a kutatásban az egyetem adatvédelmi szabályokat követjük, figyelembe vesszük az Intézeti Kutatásetikai Bizottság döntéseit, állásfoglalását.

h) **A szellemi tulajdon védelmének elve.** A kutatásban és a képzésben is olyan eljárásokat alakítunk ki, amelyek a szellemi alkotások szerzői jogainak védelmét erősítik.

i) **A tudományos eredmények hasznosításának elve.** A doktori iskolában megszülető tudományos eredményekre építve törekszünk arra, hogy a vizsgált populációk helyzetét, mentális állapotukat javítani tudjuk. A mai translációs szemlélettel a tudományos alapkutatás és a terápiás alkalmazás közötti szinergiát erősítjük. Figyelemmel kísérjük, hogy az értekezések témaválasztása, a kutatási projektek milyen mértékben tudnak hozzájárulni közösségi és egyéni életünk javításához. Bátorítjuk az ilyen hozzáadott értéket képviselő témaválasztást, hallgatói aktivitást.

2. Teljesítménymutatók (ESG 2015 1.2., 1.7.), indikátorok

A doktori iskola elsődleges feladata és célja (1) a hallgatók felkészítése a PhD fokozat megszerzésére, valamint (2) az oktatók megfelelő készségeinek fejlesztése. Ennek objektív mérése alapvetően kétféle indikátorral történik.

2.1. Fokozatszerzési arányok

Beiratkozási évhez viszonyított fokozatszerzési arány ($FA_{\text{beiratkozás}}$): egy adott tanévben beiratkozott hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a beiratkozást követő 5. tanév elteltével.

Komplex vizsgához viszonyított fokozatszerzési aránya (FA_{komplex}): egy adott tanévben komplex vizsgát tett hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a komplex vizsgát követő 3. tanév elteltével.

2.2. Oktatói készségek

Oktatói Munka Hallgatói Minősítése (OMHV) értékelés ($OMHV_{\text{minősítés}}$): az oktatásba bevont 4. évfolyamos doktorandusz hallgatók két félévben az oktatás hallgatói véleményezése keretében kapott értékelésének átlaga.

2.3. A hallgatói elégedettséget mérő kérdőívek kitöltési aránya

OMHV kitöltési arány ($OMHV_{\text{arány}}$): Az OMHV kérdőíveket kitöltő hallgatók átlagos száma a teljes hallgatói létszámhoz viszonyítva.

2.4. Nyilvánosság

Nyilvánossági mutató (Nyilv): A doktori iskola valamennyi képzési nyelvén a szabályozó és tájékoztató dokumentumok elérhetőségi arányának növelése a doktori iskola honlapján.

2.5. A mutatószámokkal kapcsolatos tervek

Az $FA_{\text{beiratkozás}}$ és FA_{komplex} mutatók a doktori iskolában legalább akkorák, mint a pszichológiai tudományterületen a magyarországi doktoranduszok összességére azonos évben számított megfelelő mutatók. Az $OMHV_{\text{minősítés}}$ mutató meghaladja a Pszichológia Intézet oktatóinak hasonlóan számított átlagát. Az $OMHV_{\text{arány}}$ mutató meghaladja a 0,8-as értéket. A Nyilv mutató eléri az 1-es értéket.

A mutatókat a PDI vezetője évente kiszámítja és beszámol a PDHT-nak. A PDHT megvizsgálja azt, hogy mely folyamatok fejlesztésével lehetséges a mutatók (és ezen keresztül az elsődleges célok) javítása (ESG 2015 1.9.). Emellett a PDI működésének alapvető folyamatait is az elsődleges célok megvalósításához igazítja megfelelő minőségi követelmények meghatározásával és folyamatos ellenőrzésével (ESG 2015 1.9.).

3. A fő folyamatok minőségbiztosítása

3.1. Felvételi (ESG 2015 1.3, 1.4., 1.8.)

A doktori iskolában meghirdetett témakiírásokat – a PDHT előzetes kontrollját követően – a doktori iskola tanácsa (a továbbiakban: DIT) összegyűjti, majd a doktori iskola honlapján közzéteszi.

A doktori képzésre jelentkezőkkel a PDHT által jóváhagyott felvételi bizottság(ok) folytat(nak) felvételi beszélgetést. A felvételi bizottság megvizsgálja a jelentkezők szakmai felkészültségét, idegennyelv-tudását, korábbi tudományos tevékenységét, az egyetemi tanulmányaik során mutatott teljesítményüket, diplomájukat, tudományos tervük megvalósíthatóságát, valamint a témavezető-jelölt írásos értékelését. A felvételi bizottság a felvételi beszélgetések alapján a felvehető (azaz a minimálisan 60 pontot elérő) jelöltekről készített sorrendet felterjeszti a PDHT-nek. A felvételi értékelési szempontjait és a pontok számítási módját a PDI Működési Szabályzat (a továbbiakban: PDI MSz) 19. § írja le.

3.2. Törzstagok, témavezetők, oktatók kiválasztása (ESG 2015 1.5.)

A doktori iskola törzstagjai, modulvezetői, témavezetői és oktatói tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket a DIT javaslata és a tudományos teljesítményük alapján a PDHT alkalmasnak tart a doktori iskola működésében való részvételre (PDI MSz 8. §), s akik a pszichológiai tudományok területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A témavezető az elvárható legmagasabb szakmai színvonalon irányítja és segíti az általa vezetett doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját és a fokozatszerzésre való felkészülését (PDI MSz 13. §). A témakiírókkal szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói és releváns publikációs tevékenység. A PDHT a publikációs aktivitás vizsgálatán túl azt is szempontként értékeli egy új témavezető személyéről és/vagy egy meghirdetendő témáról hozandó döntés során, hogy a témakiíró rendelkezik-e kellő számú, a témához kötődő publikációval. A témakiírók korábbi témavezetéseinek értékelésével a PDI igyekszik elkerülni azt, hogy a hallgatók sorozatosan eredménytelen témavezetést nyújtó oktatók irányítása alá kerüljenek. Emellett a PDI arra törekszik, hogy egy témavezetőhöz csak különlegesen indokolt esetben tartozzon egy időben háromnál több PhD hallgató.

A témavezetők és az oktatók munkáját a DIT évente rendszeresen értékeli, elsősorban a doktorandusz hallgatók és a fokozatot szerzettek visszajelzése alapján.

A témavezetői munka értékelése főképpen az alábbi szempontok szerint történik (ESG 2015 1.7.): (1) a témavezetettek időarányos haladása, (2) a témavezetettek értékelése a témavezetőről, (3) a témavezető és a témavezetettek közös tudományos tevékenységének mutatói (közös tudományos publikációk száma), (4) a témavezetettek közül a komplex vizsgát, abszolutóriumot, fokozatot szerzett hallgatók aránya, ezen belül a vizsgák, fokozatok minősítése.

A doktori iskola oktatóinak feladatait a PDI MSz 14. § foglalja össze. A PDI előírásai biztosítják azt, hogy a doktori képzésben oktatóként csak kompetens, felkészült, a releváns kutatási gyakorlatot is ismerő, doktori vagy azzal egyenértékű fokozattal, és lehetőleg habilitációval rendelkező munkatársak vegyenek részt. A doktori iskola vezetése elvárja és ellenőrzi, hogy az oktatók rendelkeznek azokkal a képességekkel és tapasztalattal, amely szükséges ahhoz, hogy tudásukat hatékonyan továbbítsák a hallgatóknak. A doktori iskola vezetése biztosítja, hogy az oktatók megismerjék a saját teljesítményükről kapott visszacsatolásokat.

3.3. A doktori képzés tanulás-támogatása

A KRE és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar biztosítja a hallgatók tanulásának támogatására rendelkezésre álló erőforrásokat. Biztosítja a fizikai forrásokat (könyvtárak, számítógépes eszközök) és az emberi támogatást (tanácsadók), akik számára a tevékenység színvonalas elvégzésében érdekeltséget teremt, és konkrét támogatást nyújt. A PDI figyelemmel kíséri és felülvizsgálja e szolgáltatások minőségét, melynek során értékeli a témavezetők sikerességét is. Figyelemmel arra a körülményre, hogy a PDI működése várhatóan 2023-ban veszi kezdetét, a témavezetők sikerességének értékelésében még nem a PhD fokozatot szerzett hallgatók száma, hanem a hallgatók által szerzett kreditek és azon belül is a tudományos tevékenység kreditekben mérhető eredménye minősül fő szempontnak. A témavezetők fokozatszerzéssel záruló sikeres témavezetés esetén díjazásban részesülnek, valamint a PDI-ben tartott tanórákat 1,5-es szorzóval számoljuk el.

3.4. Hallgatói visszajelzés

Az Egyetem Szenátusa által elfogadott, a KRE Minőségbiztosítási Szabályzatában rögzített, az oktatói munka hallgatói véleményezéséről szóló előírások szerint kerül sor a képzésben részt vevő doktoranduszok véleményének kikérésére. E vélemények is segítséget nyújtanak abban, hogy az észszerű elvárásokat, megalapozott kritikákat figyelembe véve úgy formáljuk doktori képzésünk rendszerét, hogy az a lehető legjobban segítse a doktorandusz hallgatók tanulmányi kötelezettségének teljesítését és kutatómunkáját, így azok a képzési idő lezárása után mielőbb

elkészíthessék disszertációjukat. A Kari Minőségbiztosítási Bizottság hallgatói képviselője a doktori képzéssel kapcsolatos hallgatói vélemények továbbításáról is gondoskodik. Az OMHV kérdőívek kitöltöttségi arányának növelését minőségcélként határozzuk meg, és indikátorokkal mérjük.

4. A képzés folyamatai (ESG 2015 1.2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.9.)

A doktori képzés 2+2 éves kreditrendszerű tanulmányi rendje ellenőrizhető keretrendszerbe foglalja a képzés során teljesítendő követelményeket, folyamatos tanulmányi- (első 2 év) és kutatómunkára (teljes 4 év), továbbá az oktatói-előadói készségeik fejlesztésére sarkallva a doktoranduszokat. A tanulmányi követelmények teljesítését a témavezető és a doktori iskola vezetője ellenőrzi. Az előírt kredit kritériumokat nem teljesítő hallgatók költségtérítéses képzésbe átsorolhatók, illetve a képzésből kizárhatók (PDI MSz 26. §).

A PDI egységes képzési programmal rendelkezik, melynek keretében 6 képzési modul indul. A programot és a képzési modulokat, az azok keretében oktatott tantárgyak körét, elnevezését, egymásra épülését, a tárgyak óraszámát és kredit-értékét a törzstagok több alkalommal tárgyalták, és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa is tudomásul vette. A hosszan tartó, több fordulóban zajló előkészítő munkálatok alapvető célja olyan tematika kialakítása volt, amelyben az egyes tantárgyak koherens rendszert alkotnak és így a doktorandusz hallgatók számára egy – kutatási területük határain szükségszerűen túlnyúló, de éppen ezért látókörüket tágító – tágabb értelemben releváns információt, tudást és szemléletet biztosító képzési struktúra kerüljön kialakításra, amely megalapozza és segíti a doktorandusz hallgató egyéni kutatásait és a doktori értekezés elkészítését. A PDI alapításának ebben az előkészítő fázisában a minőségbiztosítás akként valósult meg, hogy a jogszabály által a feladat elvégzésére kijelölt törzstagok javaslatait a KRE BTK Tudományos Tanácsa és Kari Minőségbiztosítási Bizottsága, a KRE Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottsága, valamint a KRE EDHT és az Egyetem Rektora által kijelölt szakértők javaslatokkal egészítették ki, illetve kontrollálták.

A KRE kezdettől fogva rendelkezett a képzési programok indításának jóváhagyására vonatkozó eljárásrenddel. Ez az eljárásrend biztosítja a modulok jó megtervezését, időszerűségüket. A doktori képzési program és a modulok minőségbiztosítása egyebek közt tartalmazza: a tervezett tanulmányi kimenetek kidolgozását és közreadását, a tananyagok gondos tervezését, megfelelő tanulási források és eszközök meglétét, hivatalos modul-engedélyezési eljárást, amelyet a modul oktatását megvalósító szervezettől (PDI) eltérő szervezet (az EDHT, a Szenátus, végső soron a MAB) hajt végre, valamint a hallgatók előrehaladásának és teljesítményének figyelemmel kísérését.

A képzési terv 3 évente felülvizsgálásra kerül, amit a DIT végez el és a PDHT fogad el. A KRE rendelkezik a képzési programok és modulok követésére és rendszeres belső értékelésükre vonatkozó eljárásrenddel. Ez az eljárásrend biztosítja a programok és modulok rendszeres felülvizsgálatát, ezzel is biztosítva folyamatos időszerűségüket, rendszeres visszacsatolás kérését a munkáltatóktól, munkaerőpiaci és más szervezetektől, a doktorandusz által megtartott előadás kapcsán a konferenciaszervezőktől, a publikációk kapcsán a szakfolyóiratok szerkesztőségeitől. A doktoranduszok tanulmányaik megkezdésekor kutatási terv formájában rögzítik céljaikat. Minden félév végén tantárgyanként és oktatónként értékelik a megvalósult képzést. Ezeket a dokumentumokat a doktori iskola őrzi, és a PDI vezetője – a válaszadók névtelenségét biztosító módon – összegzi. A PDI vezetője a hallgatói értékelés lényegét beépíti a PDI oktatási tevékenységéről készítendő éves jelentésbe, és arról beszámol a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa előtt. Az egyes oktatókra vonatkozó kritikákat, javaslatokat négy szemközti beszélgetés keretében megosztja az érintett oktatóval.

4.1. Doktori kurzusok

DIT minden félévben felülvizsgálja a meghirdetésre kerülő kurzusok listáját, felkéri az oktatókat a tárgyak tematikájának aktualizálására, megvitatja az új kurzusok tematikáját, és szükség esetén azok módosítását kéri. A javasolt változtatásokat a PDHT fogadja el. A doktorandusz hallgatóknak a témavezetővel egyeztetve lehetőségük van a doktori iskolán kívül (akár külföldi részképzés keretein belül meghirdetett doktori kurzusok felvételére is (PDI MSz 26 §). Ezek befogadásáról és – teljesítés esetén - a kreditértékéről a DIT dönt. A tantárgyi programok felülvizsgálata során figyelembe vesszük a felhasználó véleményeket is.

5. A hallgatók rendszeres értékelése (ESG 2015 1.3, 1.4.)

A hallgatók tanulmányi teljesítményét az elektronikus tanulmányi rendszer tartja nyilván. A publikációkat a hallgatóknak a megfelelő affiliációval félévente a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) rögzíteni kell [PDI MSz 39 § (2)]. A hallgatók teljesítményét előzetesen közzétett és egységesen alkalmazott kritériumok szerint, a félév kezdetén nyilvánosságra hozott követelmények alapján, világos szabályok és a jogi követelmények betartásával lefolytatott eljárások keretében értékeljük. A PDI biztosítja, hogy a doktoranduszok teljesítményét értékelő eljárások mérjék a program által kitűzött célok és kimeneti eredmények elérését, az értékeléseket olyan személyek végezzék, akik értik az értékelés hallgatói fejlődésben betöltött szerepét, hogy a

hallgató elérje a kívánt doktori fokozat megszerzéséhez szükséges tudást és képességeket, az értékeléseket az intézményben meghatározott eljárások szerint végezzék.

A képzés első, képzési és kutatási szakaszát a komplex vizsga teljesítése zárja le. A komplex vizsgán a vizsgabizottság összetétele (belső/külső tagok aránya, tudományos minősítésük, összeférhetetlenségi szabályok) garantálja a vizsga elméleti-szakmai magas minőségét, továbbá – a vizsga sikeres teljesítése esetén – a képzés második, kutatási és disszertációs szakaszában a doktorandusz hallgató kutató munkájának tudományos megalapozottságát.

5.1. A doktorandusz hallgatók féléves beszámolója és értékelése

A hallgató minden félév végén írásbeli beszámolót nyújt be, amelyben összefoglalóan ismerteti, hogy milyen tanulmányi, oktatási, kutatási és publikációs feladatokat teljesített az elmúlt félév során. A beszámoló a doktorandusz témavezetője hagyja jóvá, majd a PDI vezetője és titkára ellenőrzi. A doktorandusz teljesítményét a PDHT szövegesen is értékeli, és ezt az értékelést eljuttatja a doktoranduszhoz. A szöveges értékelés nem nyilvános.

5.2. Hallgatók éves beszámolója

A féléves értékelésen túl a doktori iskola a hallgatókat a képzés első és harmadik évének végén beszámoltatja a munkájukról, amelynek formája Doktorandusz Fórumon és a DIT előtt tett kutatási beszámoló (a komplex vizsga keretein belül a 2. év végén is megtörténik a beszámoltatás). A beszámoló tartalmazza a tanulmányi kötelezettségekben és a fokozatszerzési követelményekben történő előre haladást, az előző féléves munkatervek teljesítését, az addigi tudományos eredményeket és publikációkat, valamint a következő évre vonatkozó kutatási és publikációs tervet. Az elhangzott beszámolókat a jelenlévők megvitatják, és javaslatokkal segítik a hallgatók előmenetelét. A DIT értékeli a doktori képzésben és a doktori témában elért előrehaladást, valamint a doktorandusz és a témavezető teljesítményét. Az időszaki minősítés eredményéről a DIT tájékoztatja a PDHT-t, szükség esetén javaslatot tesz a témavezető személyének módosítására vagy az állami ösztöndíjas doktorandusz önköltséges képzésbe történő átsorolására.

6. A PhD fokozat megszerzésének követelményei (ESG 2015 1.4.)

A fokozatszerzési eljárás részletes követelményeit az EDSz és a PDI MSz tartalmazza. A fokozatszerzési eljárás elindítására a komplex vizsgára jelentkezéssel egy időben benyújtott kérelmeket a PDHT megvitatja és javaslatot tesz a komplex vizsga- illetve a védési bizottság

személyi összetételére. A jelölt témavezetőjének írásos nyilatkozatot kell tennie, hogy javasolja az eljárás elindítását. A DIT a komplex vizsga tárgyainak listáját és tematikáját rendszeresen, évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja. A komplex vizsga részletes követelményeiről a hallgatókat időben tájékoztatjuk. A doktoranduszoknak a disszertáció benyújtása előtt munkájukat műhelyvitán kell bemutatniuk (PDI MSz 38. §).

A KRE EDSz eleve számos minőségbiztosítási rendelkezést tartalmaz, amelyek értelemszerűen a PDI-re is vonatkoznak. A PDI működési szabályzata számos minőségbiztosítási rendelkezéssel egészíti ki a KRE EDSz-ben foglaltakat, tovább szigorítva az értekezés színvonalának ellenőrzésére vonatkozó követelményeket, és még inkább kiszűrve a folyamatokból a szubjektív tényezőket. A PDI működési szabályzata a jogszabályi követelményeken és a MAB minőségbiztosítási elvárásain túli előírásokat tartalmaz többek között az alábbi területeken:

1. Műhelyvitára bocsátás. Az értekezés csak az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén bocsátható műhelyvitára: (a) a témavezető írásbeli pozitív javaslata és (b) két előbíráló olyan tartalmú nyilatkozata, hogy az értekezést műhelyvitára alkalmas színvonalúnak tartják. Mind a témavezetők, mind az előbíráló számára készül egy lista a vizsgálandó szempontokról. A PDI elvárja a témavezetőktől, hogy csak akkor tegyenek pozitív javaslatot, ha a szempontrendszer alapján az értekezés műhelyvitára való alkalmassága megállapítható. A PDI úgy kéri fel az előbírálókat, hogy a két bíráló közül legalább az egyik független, a KRE-vel munkaviszonyban nem álló személy legyen. A megfelelő elő-opponensek, bírálók, szigorlati és bíráló bizottsági tagok és elnökök kiválasztását megkönnyítendő a témavezető köteles listát készíteni a PDHT számára arról, hogy az értekezés témaköréhez tartozó kutatási területen mely hazai szakemberek rendelkeznek tudományos fokozattal.

2. Műhelyvita. A nyilvános védés előtti műhelyvita megrendezése alapvetően azt a célt szolgálja, hogy az értekezés esetleges hibáira, hiányosságaira fény derüljön. A KRE EDSz elvárja két előbíráló aktív szereplését a műhelyvitán. A műhelyvita zárulhat azzal az eredménnyel is, hogy az értekezést – annak számottevő átdolgozását követően – újra műhelyvitára kell tűzni. A PDI részletes jegyzőkönyveket készít, amelyek érdemi információval szolgálnak részben ahhoz, hogy meg lehessen ítélni az eljárás e részének szabályszerűségét, részben az esetleg jelen nem lévő opponensek számára a tudományos munka fogadtatásáról. Ezen információ birtokában a bírálók képet alkothatnak arról, hogy a szerző mennyire vette figyelembe a műhelyvitán kapott javaslatokat, mennyiben változott az értekezés a műhelyvita idejéhez képest.

3. Az értekezés nyilvános védésre bocsátása. Az értekezés bírálatára – a korábbi időszakban kialakult gyakorlat folytatásaként – két olyan bírálót kér fel a PDI, akik egyike nem áll a KRE-vel munkaviszonyban. A doktori iskola vezetője megküldi a műhelyvita jegyzőkönyvét az értekezés két opponensének, így ők megismerhetik, hogy az értekezés korábbi verziójában mit kifogásoltak, abból mit hiányoltak a műhelyvitan megszólalók. A műhelyvita jegyzőkönyvének hivatalos mellékletét képezi a két előbíráló írásbeli véleménye, ami szintén megismerhetővé válik az opponensek számára. A két opponens egyike azonos lehet az előbírálók egyikével, így összesen legalább három személy nyilvánít hivatalos véleményt írásban az értekezésről (annak valamilyen készültségi fokán). Az értekezés csak az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén bocsátható nyilvános védésre: (a) a témavezető írásbeli pozitív javaslata és (b) két bíráló olyan tartalmú nyilatkozata alapján, hogy az értekezést nyilvános védésre alkalmas színvonalúnak tartják. A nyilvános védés megrendezésével kapcsolatos előírások az értekezés megismerhetőségét és a kellő nyilvánosság biztosítását szolgálják. A műhelyvita és a nyilvános védés időpontja között kötelezően előírt legalább egy hónapos várakozási idő nem csupán a nyilvános védés megszervezését, a kellő nyilvánosság biztosíthatóságát szolgálja, hanem arra készíti a szerzőt, hogy mindenképpen gondolja át a műhelyvitan elhangzottakat, egészítse ki, pontosítsa az értekezést.

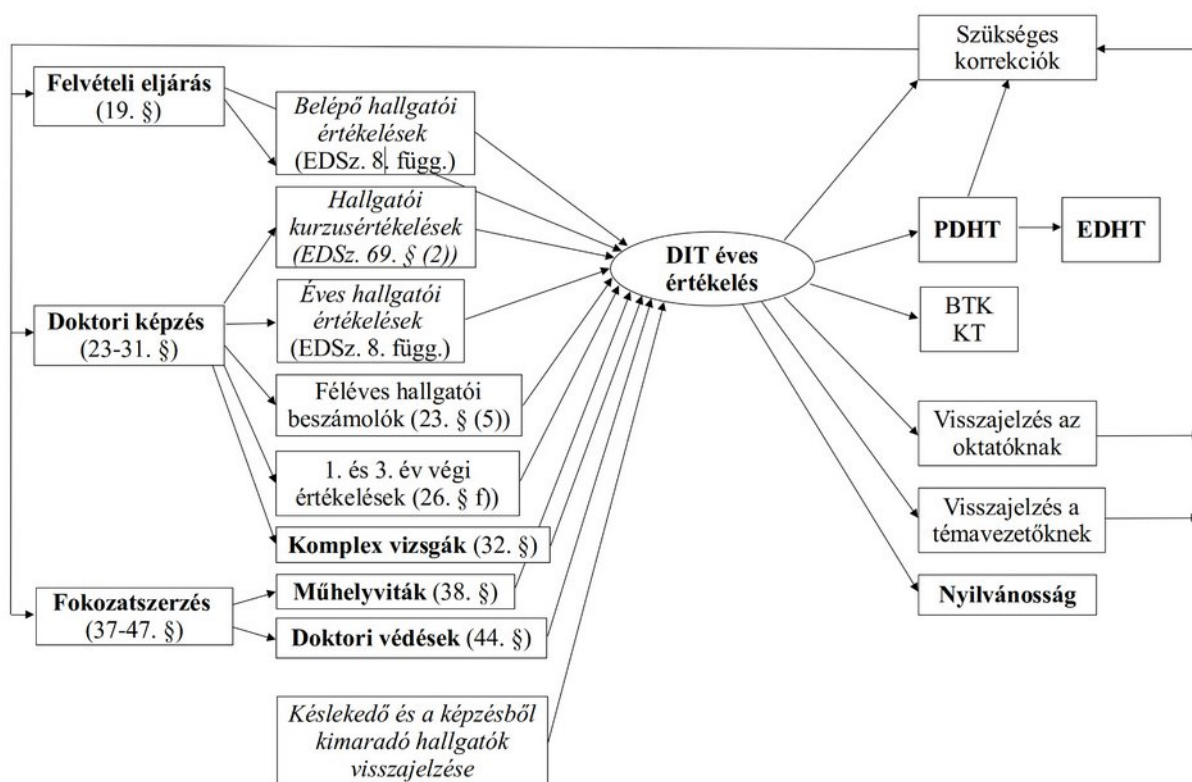
4. A PDI a nyilvános vitára bocsátott műhelyviták és nyilvános viták szövegét a doktori iskola honlapján nyilvánosan is hozzáférhetővé teszi.

5. Fokozatot szerzett hallgatóink pályakövetése érdekében az egyetemi pályakövetés részeként szakmai és munkaerő-piaci karriervizsgálatot végzünk, valamint megkérjük volt hallgatóinkat a doktori képzéssel kapcsolatos véleményük kifejtésére. Az így szerzett tapasztalatokat és az elhangzott észrevételeket a Kari Minőségbiztosítási Bizottság évenként értékeli.

6. A PDI minőségbiztosításának folytonos tökéletesítését az alábbi főbb tevékenységek évente ismétlődő végrehajtásával valósítja meg: a minőségpolitika meghirdetése; a minőségcélok kijelölése; az indikátorok meghatározása, a minőségcélok teljesítésének figyelemmel kísérése; a doktori iskola minőséghelyzetének elemzése, az önértékelés végzése; a fejlesztési intézkedések megvalósítása; a minőségpolitika felülvizsgálata; a doktori képzés minőségének a figyelemmel kísérése, végül annak folyamatos nyomon követése, hogy a fokozatszerzési eljárásra vonatkozó előírások hatékonyan szolgálják-e a magas színvonalú PhD értekezések létrejöttét.

7. Doktori iskola évenkénti beszámolója (ESG 2015 1.9.)

A PDI gondoskodik a képzési programjának és egyéb tevékenységeinek hatékony működtetését biztosító információk szisztematikus gyűjtéséről, elemzéséről és felhasználásáról. A doktori iskola minőségének folyamatos tökéletesítése érdekében az ENQA-ESG modell alapján a doktori iskola évente önértékelést végez, felülvizsgálja működését, majd pénzügyi, oktatási, kutatási és egyéb tevékenységéről beszámolót készít a PDHT és az EDHT számára. Az EDHT az egyetemi doktori minőségbiztosítási szabályzat alapján elkészülő éves jelentés keretében értékeli a doktori iskola működését. Ezen felül a PDI háromévenként a doktori iskola erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit felmérő C-SWOT elemzést készít. A doktori iskola vezetése mind az önértékelés, mind a C-SWOT elemzés, mind a rendszer működése során keletkező egyéb ismeretek, például vélemények, panaszok esetén nyert információk felhasználásával helyesbítő, megelőző és tökéletesítő intézkedéseket hoz. A hozott intézkedések hatását figyelemmel kíséri, elemzi és szükség esetén további intézkedéseket tesz.

A KRE PDI minőségbiztosításának éves rendszerességű (PDCA-ciklust követő) fő adatgyűjtési, kommunikációs és visszacsatolási folyamatai

8. Nyilvánosság (ESG 2015 1.8.)

A szélesebb tudományos közvélemény kontrollját a doktori iskola nyilvános szakmai rendezvényei, publikációi, valamint a testületekben helyet foglaló külső tagok biztosítják. A PDI tevékenységeit (témakiírások, képzési terv, az aktuális félévben meghirdetett kurzusok) mind saját honlapján (<https://pdi.kre.hu>), mind a www.doktori.hu honlapon folyamatosan közzé teszi. A nyilvánosság ily módon történő biztosítása kettős cél érdekében történik: egyrészt a doktori iskola iránt érdeklődők világos és egyértelmű tájékoztatása, másrészt a doktori iskola működésének átláthatósága érdekében. A komplex vizsga, a műhelyvita és a doktori védés nyilvános; helyüket és idejüket legalább két héttel korábban a doktori iskola honlapján közzé kell tenni. A doktori iskola honlapján elérhető dokumentumok arányát minőségcélként határozzuk meg, és indikátorokkal mérjük.

9. Monitoring (ESG 2015 1.1., 1.7., 1.9.)

A végzett doktoranduszok életútjának nyomon követése az egyetemi diplomás pályakövetési rendszer keretében történik. A végzett doktoranduszoknak szánt kérdőívet a PDHT véleményének figyelembevételével az egyetemi Minőségfejlesztési Bizottság állítja össze. A pályakövetési adatvételt az egyetem Minőségügyi Irodája dolgozza fel és publikálja.

10. A PDI vezetője, valamint a PDHT minőségbiztosítási feladatai

10.1. A PDHT minőségbiztosítási feladatai

- Elfogadja a megalapozott doktori témahirdetéseket, nyomatékosan vizsgálva a publikációkkal igazolt szakmai felkészültséget és relevanciát;
- A doktori iskola vezetőjének előterjesztésére kijelöli a felvételi, a komplex vizsga- és a bírálóbizottságok elnökeit és tagjait, valamint a komplex vizsga tantárgyait;
- Megvitatja a PDI vezetője által a doktori iskola munkájáról, az elmúlt tanévhez képest bekövetkezett változásokról évente készített értékelő jelentést.

10.2. A PDI vezetőjének minőségbiztosítási feladatai

A doktori iskola vezetője a minőségbiztosítási feladatai ellátás során igénybe veszi a kari és a doktori iskola minőségbiztosítási felelősének segítségét. Feladatai a következő részekre bonthatók:

- Az oktatási programokat rendszeresen felülvizsgálja, értékeli;
- Szükség esetén javaslatot tesz a PDHT számára új tantárgyak és modulok indítására, vagy arra, hogy meglévő tantárgynak változzon a tárgyfelelőse;
- Véleményezi a doktori témahirdetéseket;
- Rendszeresen értékeli a doktoranduszok beszámolóját;
- Ellenőrzi a hallgatók által teljesítendő kreditek megszerzését;
- A kari vezetéssel együttműködve rendszeresen doktorandusz konferenciákat szervez, amelyen a hallgatók a nyilvánosság előtt bemutathatják és megvitathatják tudományos eredményeiket;
- Az oktatói munkára és a doktori képzés feltételeire vonatkozóan a doktoranduszok véleményét félévente kérdőíven és/vagy félévi hallgatói csoportos elégedettségmérés során kéri ki;
- Évente értékelő jelentést készít a doktori iskola munkájáról, az elmúlt tanévhez képest bekövetkezett változásokról;
- Az értékelés eredményei és a PDHT javaslatai alapján – ha szükséges – javaslatot tesz a doktori iskola működésének javítására;
- Javaslatot tesz a PDHT számára a komplex vizsga tantárgyairól;
- Ellenőrzi a műhelyvita megszervezését;
- Előbírálókat kér fel, akik a Műhelyvitán értékelik a doktori értekezés tervezetét és javaslatokat tesznek annak jobbítása érdekében.

10.3. A Doktori Iskola Minőségbiztosítási Bizottságának feladatai

- Véleményt nyilvánít a doktori témahirdetési javaslatokról, nyomatékosan vizsgálva a témahirdetők publikációkkal igazolt szakmai felkészültségét és a téma doktori iskola kutatási területeihez, képzési moduljaihoz illeszkedését;
- Évente felülvizsgálja a témavezetők témavezetői tevékenységét;
- Évente értékeli a DI munkáját, a Doktori Iskola Tanácsa (a továbbiakban DIT) által rendelkezésre bocsátott adatok, elemzések alapján;
- Megvitatja a PDI vezetője által a doktori iskola munkájáról szóló éves jelentéseket;
- Szükség esetén javaslatot tesz a PDHT számára új tárgyak indítására, vagy a tárgyjegyzők megváltoztatására;
- Rendszeresen értékeli a doktoranduszok beszámolóját;

- Ellenőrzi a hallgatók által teljesítendő kreditpontok megszerzését;
- Megállapítja és testületi ülésen ellenőrzi a műhelyvita szervezésének minőségbiztosítási kritériumait;
- Évente kiértékeli a lezajlott műhelyviták és nyilvános védések tapasztalatait.

11. SWOT analízis a PDI jelenlegi (indulási) állapotáról

	Pozitív tényezők	Negatív tényezők
Belső tényezők	Erősségek: - Erős törzstagi és témavezetői gárda - Erős kari/egyetemi/intézeti támogatás - Nagy számú pszichológus mesterképzéses hallgató - Budapesti helyszín - Modern alapokon felépített képzési rendszer - A potenciális kutatási témák széles spektruma - 8 intézeti kutatócsoport	Gyengeségek: - Kevés korábbi tapasztalat - A szervezeti és működési útvonalak bejáratlansága - Budapesten belül viszonylag kieső helyszín - A törzstagok között kevés a fiatal (50 év alatti) kolléga
Külső tényezők	Lehetőségek: - Van külső kereslet PhD fokozattal rendelkező szakemberekre - Van belső (egyetemen belüli) kereslet PhD fokozattal rendelkező oktató-kutatókra - A nemzetközi elismertséget erősíti a doktori képzés megléte	Veszélyek: - Általában az egyetemisták létszámának csökkenése - A doktori ösztöndíj fokozatos elértéktelenedése - A kutatói/egyetemi oktatói pálya népszerűségének csökkenése

12. Minőségbiztosítási munkaterv a 2023-as évre

A Bizottság folyamatszabályozási feladatai a PDI tevékenysége során

- a minőségbiztosítás folyamatainak nyomon követése,
- a stratégiai tervezéssel való összhangjának biztosítása,
- az Egyetemi minőségbiztosítási folyamatokkal való összhang biztosítása,
- a mérési kritériumok meghatározása,
- a mérések elvégzése és elemzése,
- a visszacsatolás lehetőségének biztosítása,
- és a visszacsatolás megtörténtéről való meggyőződés.

A bizottság éves tevékenységét ezen ESG-2015 által meghatározott kritériumok folyamatos figyelembe vétele mellett végzi a 2023-as évben. A bizottság ezen feladatok tudatában tervezi meg a tanév minőségcéljait.

Tervezett tevékenységek havi bontásban

2023. január

A 2023-as munkaterv ellenőrzése, az év feladatainak áttekintése

PDI Szabályzatok áttekintése

Minőségcélok tervezése

2023. február

A Bizottság hallgatói képviselőjének kérdése

Képzési tervek áttekintése, értékelése (hatékonyság, észszerűség)

Országos Doktori Tanács doktori minőségbiztosítási elvárásainak áttekintése

A transzparencia követelményének, honlapon történő valamennyi releváns információ közzétételének ellenőrzése

2023. március

Témakiírók publikációkkal igazolt szakmai felkészültségének vizsgálata

Doktori témahirdetések áttekintése

2023. április:

A DI működésével kapcsolatos adminisztratív ügyrend áttekintése

2023. május:

A MAB akkreditációs jelentéséből következő DI feladatok áttekintése

2023. június:

Felvételi feltételeinek áttekintése

2023. július:

Az őszi szemeszterben induló kurzusok összeállításának ellenőrzése

2023. szeptember:

A szemeszter indításával kapcsolatos feladatok áttekintése, ellenőrzése

2023. október:

Hallgatói vélemények, visszajelzések értékelése a szemeszter indulásával kapcsolatban

2023. november:

Az oktatási/témavezetési feladatok ellátásának monitorozása

2023. december:

Éves értékelés véleményezése